

3. Гурманчук О. В., Плотницька Н. М., Невмержицька О. М., Павлюк І. О., Бондарева Л. М. Контролювання бур'янового компоненту у посівах кукурудзи за використання страхових гербіцидів. *Scientific Horizons*. 2020. №7(92). С. 53–58. doi:10.33249/2663-2144-2020-92-7-53-58

4. Грицюк, Н. В., Плотницька Н. М., Тимошук Т. М., Довбиш Л. Л., Бондарева Л. М. Вплив обробітків ґрунту на забур'яненість посівів пшениці озимої в умовах Полісся України. *Scientific Horizons*. 2020. №5(90). С. 15–21. doi: 10.33249/2663-2144-2020-90-5-15-21

5. Кирилюк В. П., Тимошук Т. М., Шульга С. Ю. Формування бур'янового компоненту агрофітоценозу гірчиці білої залежно від агротехнічних заходів. *Scientific Horizons*. 2018. №7–8 (70). С. 116–124.

6. Міленко О. Г., Солод І. С., Могилат П. Г., Гринь М. Е., Вегеренко В.С. Ефективність застосування післясходових гербіцидів у посівах кукурудзи на зерно. *Вісник ПДАА*. 2020. № 4. С. 86–92. doi:10.31210/visnyk2020.04.10

Abstract. The presence and number of weeds in maize crops were monitored. The article investigates into the effectiveness of herbicides applied on maize crops and aimed at reducing the presence of weeds as well as improving the yield indices. The separate application of herbicide Vozhd Pro, SC resulted in effectiveness of weed reduction at 79.9-87.8%. The yield index in this versions of the experiment was 7.64-7.81 t/ha.

Keywords: weeds, grain yield, herbicides, timing of application.

УДК 635.127.631.5

ОСОБЛИВОСТІ ВИРОЩУВАННЯ РІПИ У ВІДКРИТОМУ ҐРУНТІ

Черненко Д. С., здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії
e-mail: chernenko@btu-center.com

Інститут овочівництва і багданництва НААН

Анотація. Аналіз першоджерел встановив, що ріпа належить до найдавніших овочевих рослин. Коренеплоди ріпи відмінно підходять для приготування салатів, супів, її можна запікати, тушкувати і фарширувати, у багатьох рецептах, вони володіють потужними лікувальними властивостями, а саме: характеризується протизапальною, болезаспокійливою, антимікробною, сечогінною і ранозагоювальною дією.

Успішне вирощування ріпи можливе за дотримання елементів технології вирощування у відкритому ґрунті. Для літнього споживання насіння її можна висівати у відкритий ґрунт вже в кінці квітня і до початку червня, а для отримання конвейерної свіжої продукції краще висівати насіння через кожні 10-15 діб. Також варто врахувати такі особливості як: ґрунтові умови, забезпеченість поживними макро- та мікроелементами, відповідний догляд за рослинами, проведення поливу, підживлення, своєчасна боротьба з хворобами і шкідниками. Зібрані коренеплоди найкраще зберігаються за температури 0 – 1 °С, а оптимальна вологість повітря повинна становити 90 %. У приміщенні ріпу зберігають біля 4 місяців.

Ключові слова: коренеплід, сівба, насіння, догляд, шкодочинні об'єкти, зберігання.

Ріпа походить із Західної Азії, вона належить до найдавніших овочевих рослин і вирощується людиною понад 4 тис. років. Ріпа відмінно підходить для приготування салатів, супів. Її можна запікати, тушкувати і фарширувати, у багатьох рецептах вона може замінити собою буряк. Ріпа являє собою цінну овочеву культуру, яка володіє потужними лікувальними властивостями. Коренеплід характеризується протизапальною, болезаспокійливою, антимікробною, сечогінною і ранозагоювальною дією, сприяє поліпшенню апетиту, прискоренню травлення і посиленню перистальтики кишечника. Ріпу вважають одно- або дворічною рослиною з родини капустяних, у якій споживають м'ясистий соковитий коренеплід. Форма коренеплоду круглої, плоско або подовжена.

Терміни посіву насіння ріпи залежать від її призначення і сортових особливостей. Для літнього споживання насіння можна висівати у відкритий ґрунт вже в кінці квітня і до початку червня. Для отримання конвейерної свіжої продукції влітку краще висівати насіння через кожні 10-15 діб. Насіння морозостійких сортів може проростати і за 0 °С, тому нерідко проводять сівбу під зиму. Оптимально, для ріпи підходять температури, коли ґрунт прогріється до + 3-5 °С, а температура повітря становитиме +15-18 °С. З метою отримання коренеплодів на тривале зберігання, насіння можна висівати в середині літа, проте враховують властивості сорту та кліматичні особливості регіону.

Ріпу варто вирощувати на добре підготовлених ґрунтах, які готують ще в осінній період. Слід врахувати, що ріпа не росте на важких глинистих ґрунтах, так як для коренеплоду необхідна нормальна аерація. Одночасно, ріпа може рости на ґрунтах будь-якої кислотності, проте, якщо він занадто кислий, то краще провести процес вапнування. Не варто під ріпу вносити свіжий гній, оскільки коренеплоди будуть деформованої форми і можуть втрачати смакові якості. Кращими попередниками для ріпи вважають бобові рослини, помідор, огірок, кабачок, картоплю.

З метою отримання належного врожаю, необхідно забезпечити рослині відповідний догляд, який полягає в дотриманні основних правил агротехніки, а саме: правильному поливу, підживленні, своєчасній боротьбі з хворобами і шкідниками. Якщо не зволожувати ґрунт, то якісні характеристики коренеплоду ріпи знижуються: у них появляються тріщини, вони стають щільними, а смак віддає гіркотою, а тому особливо важливо зрошення проводити в період активного росту коренеплоду.

Для отримання належного врожаю ріпи слід забезпечувати ґрунт основними поживними елементами, у фазу формування коренеплоду – мікроелементами, особливо бором. Під час вегетації необхідно слідкувати за своєчасним проведенням рихлення ґрунту і прорідження рядків. Перше проріджування проводять за формування справжніх листків, видаляють слаборозвинені рослини, дотримуючись відстань між рослинами в 4-5 см. Через 14-21 днів проводять друге рихлення ґрунту з формуванням відстані між рослинами 9-10 см.

Найчастіше рослини ріпи хворіють на бактеріоз (судинний або слизовий),

гнилі, несправжню борошнисту росу, а також пошкоджуватись капустяною мухою, хрестоцвітою блішкою, довгоносиком, попелицею. Одним з методів боротьби є використання хімічних чи біологічних препаратів під час росту та розвитку рослини, дотримуватись правил сівозміни, проводити протруювання насіннєвого матеріалу перед сівбою, проводити своєчасне рихлення ґрунту і видаляти бур'яни.

Зібрані коренеплоди зберігають у овочесховищах, перебирають і відбраковують пошкоджені екземпляри. Найкраще зберігаються коренеплоди за температури 0-1 °С, а оптимальна вологість повітря повинна становити 90%. При цьому коренеплоди краще пересипати піском. У приміщенні ріпу зберігають близько 4 місяців.

Список використаних джерел:

1. Барабаш О. Ю., Тараненко Л. К., З. Д. Сич. Біологічні особливості овочівництва: навчальний посібник. К. : Арістей, 2005. 348 с.
2. Болотских А. С. Настольная книга овощевода. Харьков: Фолио, 2005. 487 с.
3. Вдовенко С. А., Кожухар Є. В. Формування врожайності ріпи залежно від застосування біопрепаратів. Збірник наукових праць Харківського національного університету Серія: «Рослинництво, селекція і насінництво, плодоовочівництво і зберігання». Харків, 2015. № 2'15. С. 39-45.
4. Вдовенко С. А., Кожухар Є.В. Вплив мульчування на продуктивність ріпи BRASSICA RAPA в умовах відкритого ґрунту. Міжвідомчий тематичний науковий збірник «Овочівництво і баштанництво». Харків, 2015. № 61. С.39–45.
5. Пашковський А. И., Дьяченко В. И., Коржан Н. К., Хургин Ю. В. Современная энциклопедия промышленного овощеводства. Житомир: Рута, 2014. 724 с.
6. Овочівництво. Практикум. / В. І. Лихацький, О. І. Улянич, М. В. Гордій та ін.; За ред. В. І. Лихацького. Вінниця, 2012. 451 с.

Abstract. The analysis of primary sources established that the turnip belongs to the oldest vegetable plants. Turnip roots are perfect for preparing salads, soups, they can be baked, stewed and stuffed, in many recipes, they have powerful medicinal properties, namely: they are characterized by anti-inflammatory, pain-relieving, antimicrobial, diuretic and wound-healing effects.

Successful cultivation of turnips is possible if the elements of cultivation technology are observed in open ground. For summer consumption of seeds, it can be sown in open ground already at the end of April and until the beginning of June, and to obtain conveyor fresh products it is better to sow seeds every

10-15 days It is also worth taking into account such features as: soil conditions, provision of nutritious macro- and microelements, appropriate care for plants, watering, fertilizing, timely fight against diseases and pests. Harvested root crops are best stored at room temperature

0 - 1 °С, and the optimal air humidity should be 90%. Indoors, turnips are stored for about 4 months.

Keywords: root crop, sowing, seeds, care, harmful objects, storage.